

1. Trosolwg

Mae'r adran hon yn grynodedb o ymgynghoriad Ofcom ar amddiffyn plant ar-lein. Mae wedi'i chynllunio i fod yn grynodedb o'n cynigion i helpu partïon sydd â diddordeb i'w hadolygu'n gyflym. Darllenwch y dogfennau ymgynghori llawn os oes angen rhagor o wybodaeth arnoch.

Mae Deddf Diogelwch Ar-lein y DU 2023 ('y Ddeddf') yn gwneud llwyfannau – gan gynnwys gwasanaethau cyfryngau cymdeithasol, gwasanaethau chwilio, a gwasanaethau pornograffi – yn gyfrifol yn gyfreithiol am gadw pobl, yn enwedig plant, yn ddiogel ar-lein. Mae gan y gwasanaethau hyn ddyletswyddau newydd i ddiogelu defnyddwyr yn y DU drwy asesu risgiau o niwed a chymryd camau i fynd i'r afael â nhw. Ofcom yw rheoleiddwr diogelwch ar-lein y DU ac felly mae'n gyfrifol am ddarparu codau a chanllawiau i gefnogi gwasanaethau sy'n cael eu rheoleiddio i gydymffurfio â'u ddyletswyddau a sicrhau bywyd mwy diogel ar-lein i bobl yn y DU. Mae'r drefn diogelwch ar-lein yn hynod o uchelgeisiol, ac fel y nodir yn ein [map](#), rydym yn symud yn gyflym i roi'r deddfau newydd hyn ar waith.

Sicrhau lefel uwch o amddiffyniad ar-lein i blant nag i oedolion yw un o amcanion y Ddeddf. Mae'r amcan hwn yn rhedeg drwy'r polisiau rydym wedi'u cynnig mewn ymgynghoriadau blaenorol. Yn ein Hymgyngoriad ar Niwed Anghyfreithlon, gwnaethom nodi cynigion i [amddiffyn plant rhag cynnwys a gweithgarwch anghyfreithlon](#), gan gynnwys niwed drwy gyswllt fel meithrin perthynas amhriodol, yn ogystal â cham-drin a chamfanteisio'n rhywiol ar blant. Yn ein Hymgyngoriad Rhan 5, gwnaethom gynnig sut y dylai darparwyr cynnwys pornograffig ar-lein [atal plant rhag cael gafael ar gynnwys pornograffig](#).

Gan adeiladu ar yr ymgynghoriadau cynharach hyn, rydym yn cyflwyno set gynhwysfawr o ganllawiau a chodau drafft yn y fan hon a fydd yn helpu gwasanaethau ar-lein i amddiffyn plant yn well ar-lein. Mae'r cynigion hyn yn adlewyrchu'r hyn a wyddom o'r ymchwil a'r dystiolaeth sydd ar gael am risgiau i blant, gan gynnwys yr hyn mae plant eu hunain wedi'i ddweud wrthym.

Mae plant yn elwa o'r cyfleoedd y mae technoleg yn eu cynnig ac maent yn mwynhau treulio amser ar-lein at ddibenion dysgu, cyfeillgarwch, ac adloniant. Ond mae ein hasesiad o achosion ac effeithiau niwed ar blant yn dangos i ni fod y rhan fwyaf wedi dod ar draws cynnwys a gweithgarwch niweidiol ar-lein sydd wedi cael effaith ddifrifol ar eu lles corfforol a meddyliol ac sydd weithiau'n gysylltiedig â chanlyniadau anghueuol.

Beth mae'n rhaid i wasanaethau ar-lein ei wneud i amddiffyn plant

Asesu a yw plant yn debygol o gael mynediad at eu gwasanaeth – neu ran ohono. Mae hyn yn golygu cwblhau "asesiadau mynediad plant". Rydym wedi cyhoeddi Canllawiau drafft ar Asesiadau Mynediad Plant â'r diben o helpu darparwyr gwasanaethau i gydymffurfio. Rydym yn rhagweld y bydd plant yn debygol o gael mynediad, o fewn ystyr y Ddeddf, at y rhan fwyaf o wasanaethau nad ydynt yn defnyddio dulliau sicrhau oedran effeithiol iawn. Bydd yn rhaid i wasanaethau sy'n debygol o gael eu defnyddio gan blant gymryd y camau canlynol.

Cwblhau asesiad risg plant er mwyn nodi'r risgiau i blant wrth ddefnyddio'u gwasanaeth(au). Gelwir hwn yn "asesiad risg plant". Mae asesiadau risg plant ar wahân i'r asesiadau risg cynnwys anghyfreithlon y mae angen i bob gwasanaeth eu cwblhau. Rydym wedi cyhoeddi Canllawiau drafft ar Asesiad Risg Plant. Mae'r canllaw cam wrth gam hwn yn egluro sut y gall gwasanaethau gwblhau'r asesiad ac asesu'r risgiau i blant. Mae hefyd yn cynnwys fersiwn ddrafft o'n Proffiliau Risg Plant, sy'n

rhoi trosolwg o ffactorau sy'n cynyddu'r risg o niwed i blant, ac mae'n rhaid i wasanaethau ystyried y rhain wrth gynnal asesiad risg plant.

Rhaid i wasanaethau atal plant rhag dod ar draws y cynnwys mwyaf niweidiol sy'n ymwneud â hunanladdiad, hunan-niweidio, anhwylderau bwyta, a phornograffi. Rhaid i wasanaethau hefyd leihau'r posibilrwydd i blant ddod i gysylltiad â niwed difrifol arall, gan gynnwys deunydd treisgar, cas neu sarhaus, cynnwys bwlio, a chynnwys sy'n hybu heriau peryglus.

Mae ein Cofrestr Risgiau Plant ddrafft yn rhoi rhagor o wybodaeth am sut mae risgiau o niwed i blant yn dod i'r amlwg ar-lein; ac mae ein Canllawiau drafft ar Gynnwys Niweidiol i Blant yn rhoi enghreifftiau o'r hyn mae Ofcom yn ei ystyried yw cynnwys niweidiol i blant.

Rhoi mesurau diogelwch ar waith i liniaru'r risgiau i blant. Rydym yn cynnig mwy na 40 o fesurau diogelwch yn ein Codau Diogelwch Plant drafft, yn y meysydd cyffredinol canlynol:

- **Archwiliadau oedran cadarn.** Rydym yn disgwyl gweld llawer mwy o ddefnydd o ddulliau sicrhau oedran fel bod gwasanaethau'n gwybod pa rai o'u defnyddwyr sy'n blant. Bydd disgwyl i bob gwasanaeth nad yw'n gwahardd cynnwys niweidiol, a'r rheini lle mae mwy o berygl i gynnwys o'r fath gael ei rannu ar eu gwasanaeth, gynnal archwiliadau oedran hynod effeithiol er mwyn atal plant rhag ei weld.
- **Algorithmau mwy diogel.** Systemau argymell – algorithmau sy'n darparu argymhellion personol i ddefnyddwyr – yw prif lwybr plant at niwed ar-lein. O dan ein cynigion, mae'n rhaid i unrhyw wasanaeth sy'n defnyddio system argymell a lle mae risg uwch o gynnwys niweidiol nodi pwy yw eu defnyddwyr sy'n blant. Wedyn mae'n rhaid iddynt ffurfweddu eu halgorithmau i hidlo'r cynnwys mwyaf niweidiol o ffrydiau plant a gwneud cynnwys niweidiol arall yn llai amlwg.
- **Cymedroli effeithiol.** Rhaid i bob gwasanaeth defnyddiwr-i-ddefnyddiwr gael systemau a phrosesau cymedroli cynnwys sy'n sicrhau bod camau cyflym yn cael eu cymryd yn erbyn cynnwys sy'n niweidiol i blant. Disgwylir i wasanaethau chwilio hefyd gael systemau cymedroli priodol a, phan fydd gwasanaethau chwilio mawr yn credu bod defnyddiwr yn blentyn, gosodiad 'chwilio diogel' na ellir ei ddiffodd i hidlo'r cynnwys mwyaf niweidiol.
- **Llywodraethu ac atebolrwydd cryf.** Mae'r mesurau arfaethedig yma'n cynnwys cael unigolyn a enwir i fod yn atebol am sicrhau cydymffurfiaid â'r dyletswyddau diogelwch plant; adolygiad blynyddol gan uwch gorff o'r holl weithgareddau rheoli risg sy'n ymwneud â diogelwch plant; a Chod Ymddygiad i weithwyr sy'n gosod safonau ar gyfer gweithwyr yn ymwneud ag amddiffyn plant.
- **Mwy o ddewis a chefnogaeth i blant.** Mae hyn yn cynnwys sicrhau gwybodaeth glir a hygyrch i blant a gofalwyr, gyda phrosesau adrodd a chwyno sy'n hawdd eu defnyddio, a rhoi adnoddau a chefnogaeth i blant i'w helpu i gadw'n ddiogel.

Rydym yn disgwyl y bydd y mesurau hyn yn gwneud gwahaniaeth mawr i brofiadau plant ar-lein.

Er enghraifft:

- Ni fydd plant fel arfer yn gallu cael mynediad at bornograffi.
- Bydd plant yn cael eu hamddiffyn rhag gweld, a chael cynnig, cynnwys a allai fod yn niweidiol.
- Ni fydd plant yn cael eu hychwanegu at sgysiau grŵp heb eu caniatâd.
- Bydd yn haws i blant gwyno pan fyddant yn gweld cynnwys niweidiol, a gallant fod yn fwy hyderus y bydd camau'n cael eu cymryd ar sail eu cwynion.

Rydym yn egluro ein cynigion yn gryno yn ein canllaw cryno ac mae ein Codau Arfaethedig – cipolwg yn rhoi trosolwg o'r mesurau rydym yn eu cynnig yn ein Codau drafft.

Parhau i adolygu asesiadau mynediad plant, asesiadau risg plant a mesurau diogelwch. Mae'n rhaid i wasanaethau 'nad ydynt yn debygol o gael eu defnyddio gan blant' gynnal asesiad mynediad plant bob blwyddyn, a chyn unrhyw newidiadau mawr i'w gwasanaethau. Ac mae angen i wasanaethau sicrhau bod eu hasesiadau risg plant yn cael eu diweddarau, gan gynnwys pan fydd Ofcom yn gwneud newidiadau sylweddol i Broffiliau Risg Plant, a chyn gwneud unrhyw newidiadau sylweddol i'w dyluniad a'u gweithrediad. Rydym hefyd yn awgrymu bod darparwyr gwasanaethau yn monitro effeithiolrwydd y mesurau diogelwch maent yn eu rhoi ar waith, a'u bod yn eu gwella'n barhaus dros amser.

Mae'n rhaid i gamau fod yn gymesur

Mae'r Ddeddf yn mynnu ein bod yn sicrhau bod ein cynigion yn gymesur. Gwnaethom ystyried yr angen am lefel uwch o amddiffyniad i blant nag i oedolion, gan sicrhau bod plant yn dal i gadw'r buddion a ddaw wrth fynd ar-lein.

Rydym yn cydnabod bod maint, gallu, a risgiau gwasanaethau'n amrywio'n eang, ac felly nid ydym yn defnyddio un dull sy'n addas i bawb. Yn hytrach, rydym wedi nodi pa fathau o wasanaeth a ddylai, yn ein barn ni, ddefnyddio mesurau diogelwch penodol i gydymffurfio â'u dyletswyddau, gyda'r disgwyliadau mwyaf helaeth ar y gwasanaethau sydd â'r risg mwyaf. Ni all gwasanaethau wrthod cymryd camau i amddiffyn plant am ei fod yn rhy ddrud neu anghyfleus – mae amddiffyn plant yn flaenoriaeth a bydd yn rhaid i bob gwasanaeth, hyd yn oed y lleiaf, gymryd camau o ganlyniad i'n cynigion.

Bydd y mesurau a gynigir yn yr ymgynghoriad hwn o reidrwydd yn cael effaith ar brofiadau plant ac oedolion a gallant effeithio ar eu hawliau i ryddid mynegiant a hawliau sylfaenol eraill. Rydym wedi ceisio sicrhau y bydd ein mesurau'n amddiffyn plant ar-lein heb effeithio'n ormodol ar hawliau defnyddwyr na thanseilio arloesedd a buddsoddiad mewn gwasanaethau o ansawdd uchel ar-lein y mae plant ac oedolion yn elwa ohonynt.

Diweddarau ein codau a'n canllawiau

Dyma'r fersiwn gyntaf o'n codau a chanllawiau rheoleiddio yn ymwneud ag amddiffyn plant. Rydym yn rhagweld y byddwn yn diweddarau'r cynnyrch dan sylw dros amser wrth i dystiolaeth newydd ymddangos ynghylch y risgiau i blant sy'n dod i'r amlwg a pha fesurau fydd yn cadw plant yn fwyaf diogel ar-lein. Rydym eisoes wedi nodi rhai meysydd lle rydym am archwilio mesurau ategol, gan gynnwys mewn perthynas â defnyddio dulliau cymedroli cynnwys awtomataidd i ganfod cynnwys anghyfreithlon a niweidiol, fel rydym yn ei drafod yng Nghyfrol 5.

Y camau nesaf

Rydym yn gwahodd ymatebion gan randdeiliaid i'n hymgynghoriad erbyn 17 Gorffennaf 2024. Byddwn yn ystyried yr holl adborth, a hefyd yn ymgysylltu â phlant i glywed eu barn am ein cynlluniau. Rydym yn disgwyl cwblhau ein cynigion a chyhoeddi ein datganiad a'n dogfennau terfynol yn y Gwanwyn 2025.

Llywio

Mae'r ymgynghoriad hwn yn cynnwys pum cyfrol a sawl atodiad:

- Mae gweddill **Cyfrol 1** (y gyfrol hon) yn nodi cwmpas yr ymgynghoriad, gan gynnwys cyflwyniad i'n dyletswyddau a'n swyddogaethau diogelwch ar-lein a'r dyletswyddau diogelwch plant (Adran 2), a'n dull rheoleiddio (Adran 3).

- Mae **Cyfrol 2** yn ymwneud ag asesiadau mynediad plant. Yn Adran 4, rydym yn nodi ein dull gweithredu arfaethedig ar gyfer y canllawiau y mae'n rhaid i ni eu cynhyrchu ar gyfer gwasanaethau ynghylch asesiadau mynediad plant. Cyhoeddir ein Canllawiau drafft ar Asesiadau Mynediad Plant ar wahân yn **Atodiad 5**.
- Mae **Cyfrol 3** yn ymwneud ag achosion ac effeithiau niwed ar blant ac mae'n crynhoi'r dystiolaeth rydym ni wedi'i hystyried yn ein cynigion. Mae'n ymgorffori fersiwn ddrafft Ofcom o'r Gofrestr Risgiau Plant a'r Canllawiau drafft ar Gynnwys Niweidiol i Blant.
- Mae **Cyfrol 4** yn ymwneud ag asesiadau risg plant. Rydym yn nodi ein dull gweithredu ar gyfer y Canllawiau drafft ar Aseiad Risg Plant, a'n cynigion ar gyfer sut y dylai gwasanaethau fynd ati i lywodraethu a sicrhau atebolrwydd mewn perthynas â dyletswyddau diogelwch plant yn y Ddeddf. Cyhoeddir ein Canllawiau drafft ar Aseiad Risg Plant (sy'n cynnwys ein Proffiliau Risg Plant) ar wahân yn **Atodiad 6**.
- Mae **Cyfrol 5** yn ymwneud â'r mesurau rydym yn cynnig y dylai gwasanaethau eu rhoi ar waith i gadw plant yn ddiogel ar-lein. Mae'r mesurau hyn yn ffurfio ein Codau Ymarfer drafft ar Ddiogelwch Plant, a gyhoeddir ar wahân fel **Atodiad 7** (gwasanaethau defnyddiwr-i-ddefnyddiwr) ac **Atodiad 8** (gwasanaethau chwilio). Mae **Atodiad 9** yn cynnwys pedwar mesur y bwriadwn eu hychwanegu at ein Codau Niwed Anghyfreithlon.
- Mae **Atodiadau 1-4** yn egluro ein proses ymgynghori a sut y gallwch chi ymateb.
- Mae **Atodiadau 10-15** yn cynnwys ein Canllawiau drafft ar Sicrwydd Oedran Effeithiol lawn, tystiolaeth ychwanegol sy'n cefnogi ein mesurau cymedroli cynnwys arfaethedig, manylion y rhagdybiaethau a ddefnyddiwyd yn ein hasesiad economaidd, ein fframwaith cyfreithiol, asesiadau o'r effaith ar gydraddoldeb a'r Gymraeg, a geirfa.